

Provisionele instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof.

<https://hdl.handle.net/1874/322141>

PROVISIONELE INSTRUCTIE

VOOR HET

HOOG MILITAIR GERECHTSHOF.

DERDE DRUK.

TE AMSTERDAM, BIJ
JACOBUS RADINK.

1853.

*Deze Uitgave is de eenige, welke als au-
thentiek moet worden beschouwd.*

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS,
PRINSE VAN ORANJE-NASSAU, SOUVEREIN
VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN,
ENZ., ENZ., ENZ.

Aan alle degenen, die deze zullen zien
of hooren lezen, salut ! doen te weten :

Alzoo Wij in overweging hebben genomen
het groot belang, dat, ter instandhouding van
de Zee- en Landmagt van den Staat, gesteld
worden moet in eene doelmatige oefening der
Militaire Justitie, en Ons tevens gebleken is, dat
de te dezen aanzien alsnog bestaande Verordenin-
gen, in vele opzigten, gebrekkig en voor aanmer-
kelijke verbetering vatbaar zijn ;

ZOO IS HET, dat Wij, den Raad van State
gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-
Generaal dezer Landen, hebben goedgevonden en
verstaan te arresteren, zoo als worden gearresteerd
bij dezen :

- 1°. Een Crimineel Wetboek voor het Krijgs-
volk te water.
- 2°. Een Reglement van discipline voor het
Krijgsvolk te water.
- 3°. De Regtspleging voor het Krijgsvolk te water.
- 4°. De Regtspleging voor het Krijgsvolk te lande.
- 5°. Eene Provisionele Instructie voor het Hoog
Militair Gerechtshof.

Zoo-

NB. De vier eerstgemelde Wetboeken zullen in een afzonderlijk
Boekdeel worden uitgegeven.

Zoodanig en in dier voege, als dezelve stukken aan de tegenwoordige Publicatie zijn geannexeerd; met last aan allen en een' iegelijk, dien zulks mag aangaan, om zich dienovereenkomstig te gedragen; zullende, ten aanzien der Landmagt, in vollen vigueur en kracht blijven het bij Ons Besluit van 30 December, 1813, N°. 152, provisioneel wederom ingevoerde Reglement van den jare 1799, en zulks voor zooverre aan deszelfs bepalingen niet is gederogeed bij de hierboven vermelde en alsnu gearresteerde *Regtspleging voor het Krijgsvolk te lande, en Provisionele Instructie voor het Hoog Militair Geregtskof*: alles in afwachting, dat ook, ten behoeve van het Krijgsvolk te lande, een Crimineel Wetboek en een Reglement van discipline zullen kunnen worden vastgesteld en gepubliceerd.

En opdat niemand hiervan ignorantie pretendere, zal deze worden geïnsereerd in het Staatsblad.

Gegeven in 's Gravenhage, den 20 Julij des jaars 1814, en van Onze Regering het eerste.

(geteekend) W I L L E M: -

Ter Ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

De Algemeene Secretaris van Staat,

(geteekend) A. R. FALCK.

PRO-

PROVISIONELE INSTRUCTIE

VOOR HET

HOOG MILITAIR GERECHTSHOF.

EERSTE HOOFDSTUK.

*Van deszelfs gesteldheid en wijze van
delibereren.*

Art. 1.

Het Hoog Militair Gerechtshof zal bestaan uit ^{teven} ~~negen~~ Leden, den President daaronder begrepen, te weten: drie Regtsgeleerden ^{teven} ~~drie~~ Officieren van de Zeemagt en ^{teven} ~~drie~~ Officieren bij de Landmagt, en bij zich hebben een' Advocaat-Fiscaal voor de Zee- en Landmagt en een' Griffier.

A

Art. 2.

Art. 2.

De Regtsgeleerde Leden, Advocaat-Fisikaal en Griffier zullen moeten zijn Meesters in de Regten, gegraduëerd op eene der Universiteiten dezer Landen; voorts zullen zij alle, en alzoo ook de Militaire Leden, den ouderdom van ²⁵ 30 jaren, en de Griffier niet minder dan ²⁵ 25 jaren moeten hebben bereikt.

Art. 3.

De President, Leden, Advocaat-Fisikaal en Griffier zullen elkander onderling niet mogen bestaan tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 4.

~~Bij de aanvaarding hunner posten, zullen de Regtsgeleerde Leden van de Praktijk, en alle andere ambten en bedieningen, welke hun werkzaamheden verschaffen of waarvoor zij bezoldigd mogten worden, dadelijk afstand moeten doen.~~

Art. 5.

~~Zij zullen ook, buiten hetgene uit hunne ambten bij het voorsz. Hof zelf voortvloeit, geene commissiën op zich mogen nemen, waardoor zij~~

aan

~~aan het Land of eenig gedeelte van hetzelfde~~
comptabel zouden zijn.

Art. 6. ~~4~~

De President zal altijd een Regtsgeleerde zijn.

Art. 7. ~~5~~

De President, ^{wordt door den Koning} de Regtsgeleerde Leden, Advocaat-Fiscaal en Griffier worden door den Vorst ^{dezer Genl} aangesteld voor hun leven. *In N. N. worden geen avulven, maar ook hier leven aangesteld.*

Art. 8. ~~6~~

Zowel de Regtsgeleerde als Militaire Leden zullen ter Vergadering zitting hebben volgens den tijd, waarop zij als Leden van dat Collegie den Eed, daartoe staande, hebben afgelegd, zonder dat, ten aanzien der Militaire Leden, derzelver ancienneteit in de dienst of den rang, welken zij bevorens in de dienst ter Zee of te Lande hebben bekleed, in aanmerking zal kunnen komen.

Art. 9. ~~7~~

Zij zullen, alvorens in functie te treden, moeten afleggen den Eed, voor hen respectievelijk bepaald, en hierna uitgedrukt.

Art. 10. 7

Het college zal s'weekdags eenige gemeene vergadering
~~De Vergadering van den Raad zal gewoonlijk~~
~~gehouden worden op vijf dagen in elke week,~~
~~gedurende drie uren daags.~~

Art. 11. 9

En behoudens de bevoegdheid om bij
 Wanneer aan den President enige zaken
 voorkomen, welke spoed vereischen, heeft hij
 het recht om buitengewone Vergaderingen te be-
 leggen.

Art. 12. 11

Al de Leden zijn verplicht de Vergadering
 bij te wonen, ten zij dezelve door ziekte, of
 door den President, of den Raad, om gewigtige
 redenen verschoond worden.

Art. 13. 11

Bij verhindering van den President, of bij
 vacature, zal deszelfs post worden waargenomen
 door het oudste Regtsgeleerde Lid in rang.

Art. 14. 12

De President zal hebben het beleid en be-
 stuur over de orde, waarin de zaken, de eene
 na de andere, zullen worden behandeld; hij zal
 eenigen tijd vóór het aangaan der gewone

Ver-

Vergadering in de Raadkamer zijn, ten einde te kunnen nagaan, welke zaken in overweging moeten worden genomen, om deswege met den Griffier, of met de Leden, over hunne Commissoriaten te kunnen spreken.

Art. 15¹³

De President zal daarin zooveel mogelijk in acht nemen, dat de zaken, welke bijzonderen spoed vereischen, vóór alle andere worden afgedaan, en dat voorts aan een' ieder prompt en onvertogen recht wedervare.

Art. 16¹⁴

Alle beslotene brieven, van wat aard of natuur, aan het Hof toegezonden, zullen door den President worden geopend, en bij de eerste gewone zitting, of eerder, aan den Raad medege-deeld, of aan Commissarissen, belast met de zaak, waartoe dezelve betrekkelijk zijn, ter hand gesteld worden.

Art. 17¹⁵

De Requesten, op welke in den Raad moet worden gedisponeerd, zullen door de Partijen, of van hunnentwege, moeten worden ingeleverd bij den President, of wel in de Griffie,

om ten spoedigste aan denzelfven te worden bezorgd. — De Leden van den Raad zullen zich nimmer met het aannemen of overbrengen daarvan mogen bemoeijen.

Art. 18.

De President of andere Leden van het Hof zullen nimmer aan de Partijen, hun verder dan in den zesden graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige zwagerschap bestaande, en die zij weten of vermoeden, dat eenig Proces bij het Hof hebben, of zullen krijgen, of in welker zaken door het Hof zal moeten worden geadviseerd, deswege eenigen raad mogen geven.

Art. 19.

Zij mogen direct, noch indirect, eenige giften, gaven of geschenken aannemen, genieten, of zich doen toezeggen van eenige personen, die hun verder dan in den voorschreven⁷ zesden graad bestaan, en die zij weten, of vermoeden, eenig Proces of andere zaken voor het Hof te hebben, of te zullen krijgen, of in welker zaken zij, als Leden, zullen zijn gerequireerd advijs te geven of ver-
moe-

moedelijk gerequireerd zullen worden, en dat zoowel vóór, als na de uiting van den Processe, of gegeven advijs, al waren het ook de geringste geschenken van spijs en drank, zoo- verre ten aanzien der laatstgemelde de minste vermoedens konden plaats hebben, dat die ter contemplatie van bovengenoemde zaken gedaan wierden.

Art. 20.

Indien zij ontdekken, eenige geschenken door anderen te hunnen behoefte ontvangen, of aan dezelve te hunnen respecte gegeven te zijn, of ook, dat zij zelve onwetende, of onbedacht, die hebben aangenomen, zullen zij daarvan dadelijk aan het Hof kennis geven, en, hetzij de ontvangene geschenken weder terugzenden, indien dit kan geschieden, hetzij de waarde van dezelve uitkeeren op zoodanige wijze als het Hof zal goedvinden.

Art. 21.

De President en verdere Leden zullen, bij de eerste gewone zitting in ieder jaar na nieuwjaarsdag, of wel anders bij de eerste gelegenheid, in den Raad, uitdrukkelijk moeten ver-

klaren, dat zij, zooveel zij weten, zich hebben gedragen naar den inhoud der twee vorenstaande Artikelen, en ingeval van eenigen twijfel, omtrent deze of gene zaak, verplicht zijn daarvan aan het Hof kennis te geven, om deszelfs goedvinden te vernemen. — Zij zullen in allen gevallen op nieuws beloven, zich naar de Wet op dat stuk stiptelijk te zullen gedragen.

Art. 22.

Zij zullen nimmer mogen openbaren hetgene geheim behoort te blijven, bijzonder ook niet de gevoelens van hunne medeleden, zelfs niet van zich zelve.

Art. 23.

Tot de deliberatie over eenige zaken zullen niet mogen worden toegelaten :

- a. die aan den beschuldigde bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige affiniteit ;
  - b. die in de zaak, waarover wordt gehandeld, voordat zij in den Raad zijn gekomen, Advocaten of Advijseurs zijn geweest ;
  - c. die of zelve onwetende, of onbedacht, of indirect, door anderen ontvangen hebben
- eeni-

eenige giften, gaven, of geschenken, of toezeggingen daartoe door, ofte van wegen den beschuldigde, op een' tijd, dat de zaak, waarover gehandeld wordt, reeds bij het Hof was gebragt, of vermoedelijk gebragt zoude worden;

- d. die tegen den beschuldigde een Proces voor eenigen Regter aanhangig hebben.

Art. 24.

De President of andere Leden, welke zich in een dezer gevallen bevinden, zullen gehouden zijn, daarvan kennis te geven, en bij gebreke van dien zal het Hof daarop uit zich zelf acht slaan.

Art. 25.

Wanneer het twijfelachtig is, of het voorhanden zijnde geval onder de hiervoren uitgedrukte behoort; of wanneer de President, of eenig ander Lid, zich bevindt in eenige betrekking tot den beschuldigde, hiervoren uitgedrukt, doch waarom hij wenscht van de behandeling der zaak te zijn ontslagen, als uit hoofde van bijzondere vriendschap, vijandschap, groote gemeenschappelijke belangen, of dergelijke rede-

nen, zal de Raad in afwezigheid van dengenen, wien dit betreft, daarover beslissen.

Art. 26.

Het Hof zal hieromtrent in het oog houden, dat aan den eenen kant de Vergadering zooveel mogelijk worde voltallig gehouden, en ook niemand zonder eenige wigtige redenen zich aan de behandeling van de eene of andere zaak onttrekke, en dat aan den anderen kant alle schijn van niet genoegzame onzijdigheid geweerd worde.

Art. 27.

De President of eenig ander Lid, uit hoofde van eenige betrekking, hetzij op of zonder zijn verzoek, van de behandeling eener zaak ontslagen zijnde, zal ook de raadpleging der andere Leden daarover niet mogen bijwonen, maar zich gedurende dezelve uit de Raadkamer begeven.

Art. 28. ²⁴

Alle sententiën zullen zooveel mogelijk door den vollen Raad moeten worden uitgebragt, en niet mogen worden geveld, ten zij de meerderheid der Leden als Regters
daar-

daarover heeft gezeten, en waaronder zich
altijd ^{zal} zullen moeten bevinden ~~twee~~ ^{één} Officieren
van de Zee- of Landmagt, naar mate de
vonnissen iemand van een dezer twee Korpsen
betreffen. — Indien geen genoegzaam getal
bevoegde Leden is overgebleven, ~~zal het Hof~~
hiervan kennis geven aan den Vorst, ten einde,
door Hoogstedenzelfen, Raden in die zaak wor-
den toegevoegd.

Art. 29.

Tot de Rolle, het doen van Inspectiën, het
verhooren van getuigen, of beschuldigten in
dergelijke zaken, benoemt het Hof éenen of
meer Commissarissen. Het maakt de noodige
schikkingen, dat deze en andere werkzaamheden
onder al de Leden, buiten den President,
zooveel mogelijk op eenen gelijken voet ver-
deeld worden, en bepaalt te dien einde
toerbeurten.

Art. 30.

Alle zaken, waarin Commissarissen werk-
zaam zijn, zullen zooveel mogelijk worden
waargenomen op zulke tijden, dat het werk
van den Raad daardoor niet worde verhinderd.

Art. 31.

Art. 31.

Wanneer eenmaal Commissarissen in eene of andere zaak zijn werkzaam geweest, zal verder alles aan hen worden opgedragen, hetgene daarna in diezelfde zaak voorvalt, of daartoe eenige merkelijke of blijkbare betrekking heeft.

Art. 32.

Wanneer in eenige zaken advijzen, rapporten, berigten, missives of andere uitgebreide stukken op naam van het Hof moeten worden opgemaakt, zullen de in die zaak benoemde Commissarissen verplicht zijn, die stukken te stellen, en ter goedkeuring in de Vergadering te brengen.

Art. 33.

In alle zaken, waarin dit dienstig wordt geoordeeld, zal de President eenen Rapporteur benoemen, zooveel mogelijk naar toerbeurten; men zal zorgvuldig geheim houden wie tot Rapporteur is gesteld.

Art. 34.

De Rapporteur zal zijn uiterste best doen, om het Proces naauwkeurig te doorzoeken.
en

en volkomen te verstaan , makende daarvan een behoorlijk recueil of uittreksel , bijzonder in groote zaken , ten einde klaar te kunnen aantoonen al hetgene zoude mogen dienstig zijn tot verstand van het Proces , en hetgene daarin voorkomt.

Art. 35.

Niemand mag Commissaris of Rapporteur zijn in zoodanige zaken , waarin zijn Vader , Zoon , Schoonvader , Schoonzoon , Broeder of Zwager als Praktizijn dient of gediend heeft.

Art. 36.

In de zaken , welke in het Hof worden behandeld , zullen al de stukken , van wederzijde overgegeven , moeten worden gelezen , ten ware eenparig mogt worden begrepen , dat de woordelijke lezing van het een of ander zonder nadeel kan worden achtergelaten.

Art. 37.

Geen der Leden zal van de Partijen of iemand anders mogen ontvangen eenige bewijsstukken , memoriën of iets dergelijks , buiten hetgene aan het Hof , den President ,

dent, of Commissarissen, zal zijn overgegeven.

Art. 38.

In alle zaken zal de President doen hoofdelijke omvrage, brengende het laatst zijn eigen advijs uit; — wordende het echter aan den President overgelaten, om, naar mate van de omstandigheden der zaak, bevorens deliberenderwijze elkanders opinie te doen openbaren.

Art. 39.

Een ieder zal zijne gevoelens met redenen bekleeden, doch met alle bescheidenheid spreken van de verschillende gevoelens zijner medeleden.

Art. 40.

Niemand zal zijne medeleden onder het advijzeren inspreken, of daarin hinderlijk zijn; niettemin, wanneer een Lid, advijzerende, zich klaarblijkelijk vergist omtrent het een of ander feit, of toont niet te vatten den staat van het geschil, zal de President, of een ander Lid, na bekomene permissie van den President, hem zulks kortelijk doen opmerken.

Art. 41.

Art. 41.

Niemand vermag, afwezend zijnde, zijne gevoelens door een' ander' doen voordragen, of schriftelijk inzenden, ten ware hij Commissaris of Rapporteur ware in de zaak, of door ziekte of andere wettige redenen belet wierd in den Raad te komen; in dat geval zal zijn rapport of advijs wel gehoord of gelezen, maar nogtans in het optellen der stemmen of het opmaken der conclusie niet mogen worden medegerekend.

Art. 42.

De President zal de conclusie opmaken bij eenparigheid, volstreckte meerderheid, of naar hetgene de aard der zaak zal komen te vereischen.

Art. 43.

De Pleidooijen zullen worden gehouden met ongeslotene deuren, ten aanhooren van een' iegelijk, ten ware het Hof, in bijzondere gevallen, en om gewigtige redenen, het tegendeel zoude mogen ordonneren.

Art. 44.

De President of oudste Commissaris zal de goede orde, de stilte, en den eerbied aan de
Ju-

Justitie verschuldigd, handhaven, en des noods de weerspannigen buiten de Gehoorzaal doen gaan, of, ingeval van opzettelijke kwaadwilligheid, in bewaring nemen.

Art. 45.

De Vacantiën voor het Hoog Militair Geregts-hof zullen dezelfde zijn als die van den Hoogen Raad.

Art. 46.

Gedurende dien tijd zullen drie Leden van het Hof, de President niet daaronder begrepen, te weten: één van de Regtsgeleerden, één van de Zeemagt en één van de Landmagt, in de residentie van het Hof blijven, om orde op voorkomende zaken te stellen en het Hof buitengewoon te convoceren, indien zulks noodig mogt zijn. En zullen de gemelde drie Leden gehouden zijn, gedurende denzelven tijd, op de ap- of improbatie der inkomende vonnissen van de Krijgsraden te disponeren, ten einde geene vertraging in den loop der zaken te brengen.

TWEE-

TWEEDE HOOFDSTUK.

*Van de Regtsmagt van het Hoog Militair
Gerechtshof.*

Art. 47. ¹¹³

Het Hof oefent het Regt uit in naam van den ^{keizer der Nederlanden} ~~Souverainen Vorst~~, en maakt daarvan uitdrukkelijk melding in al deszelfs gewijsden.

Art. 48.

Het oefent deszelfs Jurisdictie uit ^{door geheel N. V.} over alle Militairen en andere tot de Zee- en Landmagt behoorenden, zoo en in voege die bij de Wet aan deszelfs Regtsmagt onderworpen zijn, en zulks wegens alle militaire en commune delicten, door dezelve wordende begaan, voor zooverre daaromtrent bij de Wet geene uitzondering is gemaakt, en voor zooverre die delicten niet betreffen 's Lands lasten, middelen en impositiën te Water en te Lande; blijvende de Militairen, wegens alle misdaden en overtredingen omtrent 's Lands middelen en impositiën, even als in alle civile zaken, onderworpen aan den competenten burgerlijken Regter.

B

Art. 49.

Art. 49.

Het oefent deszelfs Jurisdictie over de geheele uitgestrektheid van het grondgebied van den Staat, met inachtneming der voorschriften, te dien aanzien bij het Algemeene Wetboek zullende worden voorgeschreven. Geene exploitien van gevangenneming uit naam van den Hove worden ten uitvoer gebracht, dan met voorkennis en (des noods) met assistentie der Plaatselijke Autoriteit.

Art. 50. *16*

Voor hetzelfde staan ter eerster Instantie te regt alle Officieren der ^{Koloniale} Zeemagt, eenen hoogerem rang hebbende dan dien van Eersten Luitenant ter Zee, mitsgaders alle kommanderende Officieren van eenig ^{Koloniale} schip of vaartuig van oorlog, en wijders nog de Provoost-Generaal en de Luitenants-Geweldigen van de Marine, met derzelver hellebaardiers en trawanten; voorts al diegenen, welke aan de Militaire Jurisdictie ter Zee onderworpen zijnde, uit hoofde van bijzondere omstandigheden als, bij voorbeeld, het uitloopen van schepen, waartoe zij behooren, of anderzins niet kunnen worden teregtgesteld, of tegen welke bij inda-
ging moet worden geprocedeerd, en eindelijk alle

Lood-

Loodsen, welke gedurende hun verblijf aan boord van eenig vaartuig van oorlog, door het verzeilen of toebrengen van eenige schade aan hetzelfde, en alzoo in *hunne dienst als Loodsen* hebben gede-
linqueerd.

Art. 51/5

Eveneens staan voor hetzelfde ter eerster Instantie te regt, alle Officieren van de Landmagt, eenen hooger rang bekleedende dan dien van Kapitein bij dezelve, als ook alle Officieren, van welken rang ook, die het bevel in eenige Stad, Sterkte, buitenlandsche Bezitting of eenige andere possessie of Post, welke aan den vijand is overgegaan, hebben gevoerd, gelijk mede de Auditeurs-Militair bij de respectieve Krijgsraden, ^{en de Gouverneurs} ~~mitsgaders de monster en onder-monster-Commissarissen, de Commiesen van 's Lands Magazijnen of Arsenalen, de Provoost-Generaal met zijne hellebaardier en de Provoosten-Geweldigen met derzelver stokkeknachts~~

Art. 52.

Nog staan voor hetzelfde, ter eerster Instantie, te regt zoodanige Militairen, van welk eenen rang ook, die zich ter purge stellen.

Art. 53.

Over geene andere personen, dan die in de laatstvoorgaande Artikelen zijn vermeld, zal het Hof, ter eerster Instantie, deszelfs Judicature mogen uitoefenen, dan alleen, wanneer hetzelve door eene bijzondere Wet daartoe uitdrukkelijk mogt worden gequalificeerd, of wanneer, bij het onderzoek der beschuldiging ten laste van Officieren en Ambtenaren, bij de vorenstaande Artikelen opgenoemd, mogt worden bevonden, dat daarin andere personen van minderen rang betrokken zijn, en dat alzoo de dienst der Justitie vereischt, dat de zoodanige, uit hoofde der connexiteit, ook voor dit Hof teregtgesteld worden; zullende al degenen, welke uit dien hoofde door het Hof mogten begrepen worden, ter eerster Instantie, aldaar te regt te moeten staan, verplicht zijn, zich aan deszelfs Judicature te onderwerpen.

Art. 54.

Ook zal het Hof niet erkennen of regt spreken over zoodanige Militairen en Ambtenaren, die gemeenschappelijk een commun delict hebben gepleegd met andere personen, welke te regt staan voor den burgerlijken Regter, of in dat
de-

delict zijn betrokken; maar zullen alsdan dusdanige Militairen en Ambtenaren, uit hoofde der connexiteit, aan den burgerlijken Regter overgegeven, of ter Judicature overgelaten worden.

Art. 55.

Het Hof oordeelt, bij wege van hooger beroep, over alle gewijsden van de respective Krijgsraden, welke daarvan niet zijn uitgezonderd.

Art. 56.

Het Hof heeft desgelijks de approbatie van alle vonnissen van Krijgsraden, welke bij de Wet niet speciaal zijn uitgezonderd.

Art. 57.

Ten opzichte van de vonnissen, welke alzoo ter approbatie worden gezonden, onderzoekt het Hof:

Voor eerst, of in de zaak behoorlijk is geprocedeerd geworden.

Ten tweede, of er eene volledige criminele confessie, ten opzichte van de misdaad of misdaden, waarover de delinquant is gecondemneerd, voorhanden zij.

Ten derde, of van het aanwezen der misdaad volkomen constere.

Ten vierde, of de straf, waartoe de delinquant is veroordeeld, overeenkomstig zij met het voorschrift der Wet.

Art. 58.

Wanneer aan het Hof blijkt, dat in eene zaak niet behoorlijk is geprocedeerd geworden, zal hetzelfde het vonnis met de stukken aan den Krijgsraad terugzenden, met opgave der abuizen, verzuimen of informaliteiten, in de behandeling der zaak begaan, en met aanschrijving, om dezelve abuizen, verzuimen, of informaliteiten naar behooren te redresseren, en vervolgens het vonnis met de stukken aan het Hof wederom ter approbatie te doen geworden.

Art. 59.

Wanneer aan het Hof blijkt, dat, door onoplettendheid, verzuim of nalatigheid van den Auditeur-Militair, abuizen of informaliteiten in de instructie der procedures zijn, zal het Hof denzelfden naar omstandigheden deswege corrigeren, en voor eenigen tijd in de waarneming van zijn officie, mitsgaders in het ge-

not

~~not der daartoe staande traktementen , kunnen suspenderen.~~

Art. 60.

~~Bijaldien het Hof mogt oordeelen , dat de Auditeur-Militair ter zake voorsz. zoude dienen gepriveerd te worden van zijn officie , zal hetzelfde daartoe de noodige voordragt doen aan het Hoofd van het Departement van Justitie , die daarop het welbehagen van den Souverein eerst vragen zal.~~

Art. 61.

Ingevalle het Hof bevindt , dat , onaan gezien er op eene behoorlijke wijze is ge procedureerd , de confessie van den beschuldigde echter niet volledig is , zal hetzelfde het vonnis met de stukken aan den Krijgsraad terugzenden , met aanschrijving om aan den gecondemneerde den weg van appèl aan het Hof vrij te laten.

Art. 62.

Indien het Hof oordeelt , dat het bedenkelijk is , of wel van het aanwezen der misdaad consteert , en of de bij dat vonnis bepaalde straf wel is overeenkomstig met de Wet , zal het Hof hetzelfde met de stukken van het Pro

ces stellen in handen van den Advocaat-Fis-
kaal, om daarop te dienen van consideratiën en
advij's, en vervolgens, na ingekomen advij's
en bevind van zaken, het vonnis aan den
Krijgsraad terugzenden, om dat te doen pro-
nunciëren, en tevens den Advocaat - Fiskaal
autoriseren, om daarvan, hetzij ter handhaving
van het regt van den Souvereinen Vorst,
hetzij ten behoeve van den gecondemneer-
de, te provoceren aan den Hove, naar vereisch
van omstandigheden.

Art. 63.

Ingeval een gecondemneerde van het regt van
appèl geen gebruik heeft gemaakt, en het
vonnis alzoo, met de daartoe behoorende stuk-
ken, aan het Hof ter approbatie is opgezonden,
zal hetzelfde onderzoeken, of de straf, bij de Wet
op de misdaad bepaald, aan den gecondemneerde
is opgelegd, en of het bewijs voldoende is, en
zulk's alzoo bevindende, het vonnis met deszelfs
approbatie terugzenden.

Art. 64. 57

Zoo wanneer dit aan het Hof bedenkelijk
voorkomt, zal daarin worden gehandeld, zoo
als bij het vorenstaand Art. 62 is bepaald.

Ingeval het misdaad het 30 van de wettelijke beklanting
van den gecondemneerde het 30 van de wettelijke beklanting, Art. 65.
dusdanig is bevestigd en de op het misdaad en gesproken
den of overrekeningen is met de wet van de straf buiten
den het het gesproken misdaad, zal het hof met de wet
van het gesproken misdaad die strafzender weder
van den gecondemneerde overrekenen, het vonnis van
den gecondemneerde en zooverre ingezogen en het al ingezogen zijdes
aan het hof approbatie aan de gecondemneerde terugzenden.

Art. 65.

Het Hof zal hebben het examen van de rapporten, welke ieder Kommandant van eenige Stad, Sterkte, buitenlandsche Bezitting of eenige andere possessie of Post, gelijk mede elk Kommandant van een vaartuig van oorlog, van welken rang hij ook zoude mogen wezen, gehouden is in te leveren, om het verlies of de overgave van die Stad, Sterkte, Bezetting, Post of Bodem aan den vijand te justificeren, dat is, van zijnen kant door een behoorlijk militair rapport te doen blijken, dat hij, door zijn gehouden gedrag, daartoe geene oorzaak gegeven heeft.

Art. 66.

Tot dat einde zal een zoodanig Kommandant een gedetailleerd militair rapport, door hem eigenhandig onderteekend, en voorzien van al zulke bijlagen of bewijsstukken, als ter zake dienende zijn, zoodra mogelijk na het gebeurde, aan het Hoofd van het Departement van Marine of van Oorlog, naar mate het de Zee-of Landdienst betreft, inzenden, en daarop, na ontvangst bij het Hof, worden beslist, of het verlies daarmede genoegzaam is gejustificeerd.

Art. 67.

Bijaldien na het examineren blijken mogt, dat de overgave of het verlies daarmede nietgenoegzaam is gejustificeerd, maar dat het rapport duister en onvolledig is, zal het Hof, hetzij na daarop de bedenkingen van den Advocaat-Fiscaal te hebben ingenomen, hetzij, dadelijk, zonder denzelven, den Kommandant, door wien het rapport is ingezonden, aanschrijven, om zoodanige punten, als bij die aanschrijving zijn vervat, nader binnen zekeren precisen tijd te rapporteren, of wel het onvolledige, door de inzending van deze of gene stukken, aan te vullen.

Art. 68.

Ingevalle de zaak meer mogt wezen gedisponeerd, om den Kommandant zelven te hooren, of wel de nader gevorderde schriftelijke ophelderingen niet voldoende mogten bevonden worden, zal het Hof den Kommandant, bij beslotene missive, kunnen requireren, om zich op zekeren dag en uur in een der vertrekken te sisteren voor Commissarissen uit deszelfs midden, ten einde, omtrent eenige punten, tot zijn rapport betrekkelijk, te worden gehoord.

Art. 69.

Art. 69.

~~De Kommandant, op den bepaalden tijd zich gesisteed hebbende, zal alsdan worden onder-
vraagd; edoch zal zulks niet op den voet van
eenen beschuldigde zijn ingerigt; maar zullen de
punten, waaromtrent nadere ophelderingen wor-
den verlangd, door den presiderenden Commissa-
ris, buiten de tegenwoordigheid van den Advoo-
caat-Fisikaal, aan den gerequireerden Komman-
dant worden voorgehouden, en in geschrifte
vervat, mitsgaders door den gemelden Komman-
dant, benevens Commissarissen en den Griffier,
worden onderteekend, om tot opheldering en
tot aanvulling van het rapport te dienen, en
bij hetzelfde gevoegd te worden.~~

Art. 70.

~~Op deze wijze, of wel bij nadere schriftelijke
rapporten als voormeld, zullen alle zoodanige in-
formatiën worden ingewonnen, die de Kommandant,
naar den aard dezer justitie, gehouden is te geven.~~

Art. 71.

~~Wanneer over de zaak alzo een genoegzaam
licht is verspreid, zal het Hof (even gelijk het
dit,~~

~~dit, op het eerste rapport, zoo hetzelfde volledig is, doen kan), hetzij dadelijk, hetzij na daaromtrent den Advocaat-Fiscaal bevorens te hebben gehoord, de zaak daartoe zijnde gedisponeerd, de overgaaf of het verlies mogen verklaren voor gejustificeerd, en daarvan eene dispositie, tot décharge van den belanghebbende, doen uitgeven.~~

Art. 72.

~~Ingevalle echter bij het Hof mogt worden bevonden, dat de Kommandant of Bevelhebber de overgave of het verlies niet genoegzaam en zoodanig heeft gejustificeerd, dat daarop eene dispositie als voormeld tot zijne décharge of justificatie vallen kan, zal hetzelfde de stukken stellen in handen van den Advocaat-Fiscaal, ten einde daarin zoodanig te handelen, als hij ambts-halve zal vermeenen te behooren.~~

Art. 73.

~~Het zal aan het Hof vrijstaan, om, in alle tijdstippen van dit precedent onderzoek, zulks noodig oordeelende, ex officio den Kommandant, die daarin betrokken is, te doen stellen onder provisionele civile bewaring.~~

Art. 74.

Art. 74.

~~Op gelijke wijze, als in de vorenstaande Artikelen is omschreven, zal worden gehandeld omtrent al zulke justificatiën, welke, wegens het gedrag van eenige Officieren van de Zee- en Landmagt, ten gevolge van eenige besluiten of decisiën van den Vorst, zouden mogen worden gevorderd.~~

DERDE HOOFDSTUK.

*Van de Regtspleging bij het Hoog
Militair Gerechtshof.*

Art. 75.

Bij provisie, en tot hierin nader zal wezen voorzien, zal, ten aanzien van de manier van procederen, worden gevolgd de stijl van Praktijk, bij den Hove van Holland tot in den jare 1810 in gebruik geweest zijnde, met inachtneming der navolgende bijzondere bepalingen.

Art. 76.

In het nemen van precedente informatiën, het beleggen van getuigenissen, het verhooren der gevangenen, zal het Hof zich regelen

naar

naar de beginselen en voorschriften, te dien aanzien bij de Regtspleging voor het Krijgsvolk te Lande bepaald.

Art. 77.

Alle definitive sententiën, bij het Hoog Militair Geregts-hof ter eerster Instantie gewezen, zullen, bevorens te worden gepronunciëerd, aan den Souvereinen Vorst worden ingezonden. Bijaldien daarop, na verloop van veertien dagen, geene dispositie ter contrarie van den Vorst inkomt, zullen dezelve worden gepronunciëerd.

Art. 78.

De sententiën, bij het Hof in appèl gewezen, zullen kracht van arrest hebben.

Art. 79

De executie der sententiën van het Hof geschiedt door den Provoost-Generaal, ^{in overzigt van het Hof} ~~onder het opzigt van~~ ^{of commissarissen van het Hof} ~~den Advocaat-Fiscaal.~~

Art. 80.

Ingeval het Hof eene sententie tot de straffe des doods heeft gewezen, zal, tweemaal vier en twintig uren vóór de executie, de dood

aan

aan den gecondemneerde worden aangezegd door den Advocaat-Fiscaal, geassisteerd met den Griffier van het Hof.

Art. 81.

Van dien tijd af zal de toegang van zoodanige Vrienden en Leeraars, als hij verkiezen zal, tot hem vergund worden.

Art. 82.

Ook zal de toegang der Leeraars, ter keuze van den beschuldigde, op zijn verlangen, reeds vóór dien tijd worden vergund, wanneer de beschuldigde is onder vermoeden van eene misdaad, waarop waarschijnlijk de doodstraf volgen zal.

Art. 83.

Het Hof zal, naar gelang der omstandigheden, bij de sententie bepalen, dat de executie aan den gecondemneerde zal geschieden in de Residentie, of ter plaatse, alwaar het vonnis ter eerster Instantie is geweest, of in het laatste garnizoen van den gecondemneerde, of wel ter plaatse, alwaar de misdaad is begaan.

VIERDE HOOFDSTUK.

*Van den Advocaat-Fisikaal van de
Zee- en Landmagt.*

Art. 84.

De Advocaat-Fisikaal zal bij het Hoog Militair Geregts-hof vervolgen alle zoodanige misdrijven, als waarvan de cognitie aan hetzelfde is opgedragen.

Art. 85.

Hij zal zooveel mogelijk toezien, dat de zaken bij de Krijgsraden op eene regelmatige wijze worden behandeld, en, te dien einde, met de Auditeurs-Militair de noodige correspondentie houden.

Art. 86.

Hij is in het algemeen verplicht na te komen de manier van procederen, zonder oponthoud de beschuldigingen te vervolgen en de condemnatoire sententiën dadelijk ter executie te leggen.

Art. 87.

Hij zal nimmer op eigen gezag eenen gevan-
ge-

gene of iemand, die op vermoeden van misdaad gearresteerd is, ontslaan of doen ontslaan, en zal zich in alle gevallen gedragen naar de dispositie van het Hof omtrent gevangenen, hetzij dat, in bijzondere gevallen, access worde verleend, waar de Wet over het algemeen dit niet vrijstelt, hetzij dat, om bijzondere redenen, de vrije toegang, anders bij de Wet toegelaten, worde opgeschort.

Art. 88.

Hij is gehouden in eigen' persoon zijne voordragten in te dienen en, des gerequireerd, in geschrifte; het staat hem daartoe vrij, te allen tijde den toegang in den Raad te vragen, en zelfs aan den President te verzoeken, dat de Vergadering buitengewoon belegd worde, mits in dit laatste geval opening gevende van de redenen van noodzakelijkheid.

Art. 89.

Hij zal geen' toegang hebben in den Raad dan na bekomen verlof, hetwelk hem nochtans, buiten gewigtige redenen, niet zal worden geweigerd; doch hij mag nimmer tegenwoordig blijven bij de deliberatiën, maar is gehouden zich te ver-

wijderen , zoodra hij zijne voordragten gedaan heeft.

Art. 90. ~~79~~

Hij zal op eigen gezag niet mogen openbaren , hetgene geheim behoort te blijven; bijzonder ook niet , hetgene hem in de informatiën zal voorkomen ten laste van deze of gene personen, noch ook aan iemand visie of communicatie mogen geven van de kopijen of extracten , welke hij bekomt van hetgene bij den Raad , in zijne zaak te zijnen opzigte , is verhandeld , verder of anders dan zijn pligt vereischen zal.

Art. 91.

Hij is te allen tijde verplicht het Hof te dienen van berigt , of van onderrigting en consideratiën en advijs , zoo dikwijls als zulks van hem zal worden gevorderd , mitsgaders aan hetzelfde te suppediteren de gerequireerde informatiën en stukken, en zich, in de waarneming en uitoefening zijner functiën , naar de dispositie van het Hof en Commissarissen te gedragen.

Art. 92.

Hij zal direct noch indirect mogen ontvangen

gen of geniëten eenige giften, gaven of geschenken, of zich die doen toezeggen van eenige personen, die hij weet, of vermoedt, onder suspicie van misdaad te leggen, of daarvan door anderen te worden beschuldigd, noch ook van hen, die hij weet of gelooft van derzelve nabestaanden, vrienden, of begunstigers te zijn, al waren het ook de geringste geschenken van spijs of drank, zooverre, ten aanzien der laatstgemelde, de minste vermoedens daarbij konden plaats hebben, dat die ter contemplatie van bovengenoemde zaken gedaan wierden.

Art. 93.

Indien hij ontdekt, eenige geschenken, door anderen te zijnen behoeve ontvangen of aan dezelve te zijnen respecte, gegeven te zijn, of ook dat hij zelf, onwetende, of onbedacht, die heeft aangenomen, zal hij daarvan dadelijk aan het Hof kennis geven, en, hetzij de ontvangene geschenken weder terugzenden, indien dit kan geschieden, hetzij de waarde van dezelve uitkeeren op zoodanige wijze, als het Hof zal goedvinden.

Art. 94.

Hij zal alle jaren, bij de eerste gewone zit-

ting na nieuwjaar , of wel anders bij de eerste gelegenheid , in den Raad uitdrukkelijk moeten verklaren , dat hij , zooveel hij weet , zich heeft gedragen naar den inhoud der twee voorgaande Artikelen , en alsdan verder handelen , als ten opzichte der Leden (Art. 21) is omschreven.

Art. 95.

Hij mag zijn' post niet uitoefenen in zaken , waarin , als beschuldigten , betrokken worden personen , die hem bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap , tegenwoordige of voormalige zwagerschap , voorbehoudens zijne voordragt , om , in bijzondere gevallen , van de waarneming eener zaak te mogen worden verschoond , wegens personen , daarin op eenigerlei wijze betrokken.

Art. 96.

In dit geval , gelijk mede , wanneer hij door ziekte of afwezendheid , ambtswege , of andere wettige redenen , verhinderd wordt zijnen post waar te nemen , eindelijk bij vacature door overlijden , als anderszins , benoemt het Hof een gegraduëerd persoon , om middelerwijl te fungeren , totdat de verhindering ophoudt , of in het laatste geval een Advocaat-Fiscaal

zal zijn aangesteld, van welke laatste provisionele benoeming het Hof aan het Gouvernement overwijd kennis geeft.

Art. 97.

Wanneer eenige criminele zaken zijn afgeloopen, is de Advocaat-Fiscaal gehouden, de stukken en informatiën ten Hove te brengen, om aldaar bewaard te worden.

Art. 98.

Bij vacature, zullen alle papieren en registers, die onder den gewezen' Advocaat-Fiscaal, of in zijn' boedel zijn berustende, en tot dit ambt behooren, aan het Hof moeten worden uitgeleverd.

Art. 99.

De Advocaat-Fiscaal heeft de bevoegdheid, om aan het Hof eene voordragt te doen van een' Procureur, welke denzelfven in alle zaken bedient, en genieten zal een bepaald traktement van zes honderd gulden 'sjaars, doch daarentegen niets aan den Lande zal mogen declareren.

Art. 100.

De Advocaat-Fiscaal zal te zijner assistentie

C 3

heb-

hebben eenen Provoost-Generaal, welke door den Souvereinen Vorst zal worden aangesteld, op zoodanige instructiën, als, na voordragt van het Hoog Militair Gerechtshof, door Hoogstdenzelven, zullen worden gearresteerd.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van den Griffier.

Art. 101.

De Griffier zal bestemd zijn tot het bijwonen van den Raad, en de commissiën en comparitiën, daaruit voortvloeiende, mitsgaders tot het waarnemen der Rolle, het doen van inspectiën, verhooren van getuigen en beschuldigten.

Art. 102.

De Griffier zal altijd tegenwoordig zijn moeten bij de Vergaderingen, zoo gewone als buitengewone, ten zij hij, door ziekte, of andere volstreckte beletsen, verhinderd, of daarvan, om gewigtige redenen, door den President verschoond wordt.

Art. 103.

Art. 103.

Hij zal ook buiten de Vergaderingen op zoodanige andere tijden ten Hove moeten zijn, als hem zal worden aangezegd en voorgeschreven, ten zij hij, door ziekte, of andere volstreckte beletselen, verhinderd, of, om gewigtige redenen, door den President deswege verschoond wordt.

Art. 104.

~~Indien op tijden, wanneer het Hof niet vergaderd is, een request inkomt, tot de kennisneming van Commissarissen van de Rolle behoorende, is hij verplicht, mits daarvan door den verzoeker gewaarschuwd, zich bij Commissarissen te versoegen, ten einde de dispositie daarop te vernemen, en het noodige te verrigten.~~

Art. 105. 25

Indien hij in de vacantiën begeert van huis te gaan voor meer dan twee dagen, zal hij moeten zorgen, dat men kan weten, waar hij zich waarschijnlijk zal ophouden, om daar te kunnen worden beschreven.

Art. 106.

Hij zal getrouwelijk aantekenen en te boek

stellen al wat hem bij den Raad of Commissarissen zal belast worden; mitsgaders opmaken, onderteekenen en expediëren alle brieven, dépêches, akten, resolutiën, sententiën en alle andere stukken, waartoe bij den Raad of Commissarissen zal zijn geresolveerd, voorts doen aanleggen en bijhouden al zulke registers, als bij het Hof zal worden goedgevonden, en stiptelijk geheim houden al hetgene geheim behoort te blijven.

Art. 107.

Hij zal wijders in, en omtrent de uitoefening zijner functiën zich gedragen naar hetgene bij het Hof of bij Commissarissen zal worden goedgevonden.

Art. 108.

Hij mag zijn' post niet uitoefenen in, noch de raadplegingen bijwonen over zaken, waarin een of meer van de Partijen hem bestaan in den vierden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige zwagerschap.

Art. 109.

Hij zal aan Partijen, hem verder dan voorschre-

schreven' graad bestaande, en indien hij weet of vermoedt, dat dezelve eenig Proces bij het Hof hebben of zullen krijgen, of in welker zaken door het Hof zal moeten worden geadvijeerd, deswege geen advijs mogen geven.

Art. 110.

Hij mag direct noch indirect eenige giften, gaven of geschenken aannemen, genieten of zich doen toezeggen van de zoodanigen, die hem verder dan in den voorschreven' vierden graad bestaan, en die hij weet of vermoedt eenig Proces voor het Hof te hebben of te zullen krijgen, of in welker zaken door het Hof zal moeten worden geadvijeerd, of waarin hij als Griffier is werkzaam geweest, al waren het ook de geringste geschenken van spijs en drank, zooverre, ten aanzien der laatstgemelde, de minste vermoedens daarbij konden plaats hebben, dat die ter contemplatie van bovengenoemde zaken gedaan wierden.

Art. 111.

Indien hij ontdekt, eenige geschenken, door andere personen te zijnen behoefte ontvangen, of aan dezelve, te zijnen respecte, gegeven te zijn, of ook dat hij zelf die, of onweten-

de, of onbedacht, mogt hebben aangenomen, zal hij daarvan dadelijk aan het Hof kennis geven, en, hetzij de ontvangene geschenken weder terugzonden, indien dit kan geschieden, hetzij de waarde van dezelve uitkeeren op zoodanige wijze, als het Hof zal goedvinden.

Art. 112. ¹ 2

Hij zal alle jaren, bij de eerste gewone zitting na nieuwjaar, of wel anders bij de eerste gelegenheid, in den Raad uitdrukkelijk moeten verklaren, dat hij, zooveel hij weet, zich heeft gedragen naar den inhoud der twee voorgaande Artikelen, en verder moeten verrigten hetgene omtrent de Leden bij Art. ~~21~~ is bepaald.

Art. 113.

Bij ziekte, volstrekt beletsel, versooning door den President, en bij absentie, zal hij door een' der Commiesen ter Griffie in zijne functiën worden vervangen.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de Gevangen- of Provoost-huizen.

Art. 114.

Het hoog Militair Gerechtshof heeft, onder het opperbewind en het gezag van het Gouvernement, het toezigt over de gevangen- of provoost-huizen, waarin personen, tegen welke criminele procedures plaats hebben, in verzekerde bewaring worden gehouden.

Art. 115.

Het heeft insgelijks het oppertoezigt over de hoofd-provoost-huizen, waarin gecondemneerden, uit kracht van Regterlijke vonnissen, worden geconfineerd.

Art. 116.

Het Hof is verplicht zorg te dragen en onderzoek te doen, zoo naar het gedrag en omstandigheden der aldaar bewaarde personen, als omtrent de zorg en verpleging derzelve, en zal naauwkeurig hebben toe te zien, dat de Auditeurs-Militair bij de respective Krijgsraden exactelijk gehouden worden aan hunnen pligt te dezen opzigte.

Art. 117.

Art. 117.

Indien de nood zulks vordert, zal het Hof de bevoegdheid hebben, eene Commissie te zenden naar de hoofd-provoost-huizen, ten einde den staat der geconfineerden aldaar op te nemen; doch zal zoodanige Commissie niets meer aan den Lande mogen in rekening brengen, dan hun behoorlijk defroyement.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de Praktizijns bij het Hof.

Art. 118.

De zaken der beschuldigten zullen, voor zooverre de manier van procederen zulks toelaat, worden waargenomen door Praktizijns, daartoe bij hetzelfde geadmitteerd en aangesteld.

Art. 119.

Hiertoe kunnen admisse verzoeken allen, die bevorderd zijn tot Meesters in de Regten op eene der Universiteiten dezer Landen,
of

of op Universiteiten in zoodanige andere Landen, als waar de in dit Land gegraduëerden een gelijk regt genieten, welke admisie niet dan om gewigtige redenen zal kunnen worden geweigerd.

Art. 120.

Het Hof zal verder kunnen aanstellen een bepaald getal Praktizijns, die niet behoeven in Regten gegraduëerd te zijn, doch vóór hunne aanstelling door den Griffier, ten overstaan van Commissarissen, zullen moeten zijn geëxamineerd en bekwaam bevonden, ten ware dezelve reeds als zoodanig in de residentie van het Hof mogten geadmitteerd zijn.

Art. 121.

De Praktizijns zullen niet worden toegelaten, eenige dingtalen ter Rolle te houden, dan voorzien van eene akte van algemeene of bijzondere volmagt, en zal, bij het houden der eerste dingtalen in elke zaak, dezelve volmagt aan Commissarissen van de Rolle moeten worden vertoond, en, voor zooverre daarvan elders geene minute ten protocolle gehouden wordt, tevens worden overgegeven, om ter Griffie van het Hof te blijven be-

berusten, ten ware daarin door Commissarissen, om redenen, zou mogen worden vergund een korte tijd van uitstel, waarvan alsdan ter Rolle aantekening zal worden gehouden, en binnen welchen de Praktizijn zijne volmagt zal moeten leveren, op poene, dat de gehoudene dingtalen zullen worden doorgehaald, en in de zaak gedisponeerd, even alsof degene, wiens volmagt ontbreekt, er in het geheel niet ware verschenen.

Art. 122. *97*

Wanneer iemand in zijne zaak geen' Praktizijn vrijwillig bekomen kan, zal het Hof aan hem een' Praktizijn toevoegen, om hem daarin te dienen, hetzij tegen genot van salaris, hetzij gratis, indien hij van zijn onvermogen doet blijken, waaraan zich geen der Praktizijns zal mogen onttrekken. *en aan hem van het Hof ook voor de huffenhuizen.*

Art. 123.

~~De Praktizijns bij het Hof zullen zich in het berekenen van hun salaris gedragen naar het Reglement, deswege door den Vorst te arresteren.~~

Art. 124. *98*

Het Hof zal de Praktizijns behoorlijk tot hun-

hunnen plicht houden, zoo in het getrouwelijk waarnemen der zaken van hunne meesters, als omtrent de wijze van berekening van hun salaris, en voorts zorg dragen, dat dezelve zich in hunne pleidooijen en schrifturen onthouden van alle onbetamelijke en injurieuse uitdrukkingen. En zal het Hof degenen, welke zich in dit een of ander merkelyk misgaan, verbieden, in zoodanige zaak eenig salaris te berekenen, hen in hunne bedieningen schorsen, of hunne admissiën en aanstellingen geheel en al intrekken, of hun boete opleggen ter discretie van den Hove, naar mate de aard en het gewigt der zaak vereischen zal.

Art. 125.

~~De Praktizijns doen Eed, bij hunne admissie of aanstelling, in handen van den President van het Hof:~~

~~» Dat zij zich, jegens het Hof, reverentelyk
» zullen gedragen; dat zij de zaken, hun
» opgedragen, naarstiglyk en getrouwelyk
» zullen waarnemen, en zich in alles zullen
» gedragen, als een goed en getrouw Prak-
» tizijn schuldig is en behoort te doen.»~~

ACHT-

ACHTSTE HOOFDSTUK.*Van taxatie van Kosten.***Art. 126**

Bijaldien, door den Advocaat-Fisikaal, aan een' gecondemneerde in de kosten, of wel aan den- genen, die des gecondemneerden zaakgelastigde is, opgave van die kosten is gedaan, doch de gecondemneerde of zijn zaakgelastigde zich daar- over bezwaard acht, of wel in gebreke blijft dezelve te voldoen, zal de Advocaat-Fisikaal die- nen van zijne declaratie van kosten, mitsgaders van een dubbel derzelve, beiden door hem onder- teekend.

Art. 127.

Hij zal dezelve declaratie doen verzeld gaan van eene memorie, houdende verzoek: dat het dubbel moge worden gesteld in handen van den gecondemneerde, om daarop te dienen van diminutie.

Art. 128.

Het Hof zal dat dubbel vervolgens, bij ap- pointement of dispositie, stellen in handen
van

van den gecondemneerde of deszelfs zaakgelastigde, ten einde, binnen den tijd van acht of veertien dagen, de daarop ingebragte posten te debatteren, en te dienen van diminutie.

Art. 129.

Nadat de posten alzoo zullen zijn gedebatteerd, en op dezelve zal zijn gediend van diminutie, of wel bijaldien, binnen den gestelden termijn, aan het appointement niet mogt wezen voldaan, zal het Hof de declaratie taxeren, en daarvan eene akte doen uitgeven, waarbij al de gevalideerde posten worden uitgetrokken, en welke akte van taxatie als eene liquide schuld in Regten zal worden aangemerkt.

NEGENDE HOOFDSTUK.*Van Suppoosten en Bedienden.***Art. 130.**

Het Hof stelt aan, ten dienste van den Raad en Commissarissen, tot het doen van exploitien en het ter executie leggen van sententiën, een' Kamerbewaarder, twee Boden of Exploiteurs, en verdere benoodigde bedienden, mitsgaders het

» regtshof , ter goeder trouwe , met alle vlijt
» en naarstigheid , zal waarnemen ; dat ik mij
» in alle zaken , bij het Hof voorkomende ,
» zal gedragen met alle opregtheid , eerlijk-
» heid en onzijdigheid , zonder daarin aan de
» Partijen toe te dragen eenige gunst of on-
» gunst , en zonder mij daarvan te laten af-
» trekken door eenige beweegredenen hoe-
» genaamd , en dat ik , zooveel eenigzins in
» mijn vermogen is , getrouwelijk zal in acht
» nemen en nakomen de Instructie voor het
» Hoog Militair Gerechtshof vastgesteld.”

*Eed voor den Advocaat-Fisikaal der Zee-
en Landmagt.*

» Ik belove en zwere , dat ik mijn ambt , als
» Advocaat-Fisikaal bij het Hoog Militair Ge-
» rechtshof , ter goeder trouwe , met alle vlijt
» en naarstigheid , zal waarnemen ; dat ik ,
» zoodra eenige misdaden of vermoeden van
» misdaden , te mijner vervolging staande ,
» tot mijne kennis zijn gekomen , daarvan ,
» zonder uitstel en zooveel mogelijk , de regte
» waarheid zal trachten op te sporen , en doen

» hetgene mijn ambt vereischen zal , en dat
 » ik daarin zal te werk gaan met alle opregt-
 » heid , eerlijkheid en onzijdigheid , zonder
 » den schuldige of zijne vrienden of begunsti-
 » gers te ontzien , en zonder den onschuldige
 » te kwellen , en dat ik , zooveel eenigzins in
 » mijn vermogen is , getrouwelijk zal in acht
 » nemen en nakomen de Instructie voor het
 » Hoog Militair Gerechtshof vastgesteld , voor
 » zooverre dezelve mij aangaat.»

*Eed voor den Griffier bij het Hoog Militair
 Gerechtshof.*

» Ik belove en zwere , dat ik mijn ambt als
 » Griffier van het Hoog Militair Gerechtshof ,
 » ter goeder trouwe , met alle vlijt en naar-
 » stigheid , zal waarnemen ; dat ik getrouwelijk
 » en met alle opregtheid zal aanteekenen ,
 » opmaken , te boek stellen en expediëren al
 » wat mij , bij het Hof of Commissarissen , zal
 » belast worden ; dat ik de registers en andere
 » akten , welke tot mijn toevorzigt behoo-
 » ren , zorgvuldig zal bewaren ; dat ik niet
 » zal

» zal openbaren de gevoelens van de Leden
» van het Hof of Commissarissen , noch ook
» hetgene in de informatiën zoude mogen
» voorkomen , of ietwes anders hetgene ge-
» heim behoort te blijven , en dat ik , zooveel
» eenigzins in mijn vermogen is , getrouwelijk
» zal in acht nemen en nakomen de Instructie
» voor het Hoog Militair Gerechtshof vastge-
» steld , voor zooverre dezelve mij aangaat .”

*Eed voor den Provoost-Generaal der Zee-
en Landmagt.*

» Ik belove en zwere , dat ik mijn ambt , als
» Provoost-Generaal bij de Zee- en Landmagt ,
» met alle vlijt en naarstigheid , zal waarnemen ;
» dat ik , zoodra eenige misdaden , welke
» staan ter vervolging van den Advocaat-Fis-
» kaal , te mijner kennisse komen , hem daar-
» van zonder uitstel zal verwittigen ; dat ik
» alle orders en autorisatiën , welke mij , door
» ofte van wege het Hoog Militair Geregts-
» hof , of den Advocaat-Fiskaal , worden ge-
» geven , getrouwelijk en met allen ijver zal ten

» uitvoer brengen , zonder daarvan eeni-
» germate af te wijken , uit hoofde van
» gunst of vriendschap , of om welke reden
» zulks ook zoude mogen wezen.

» Dat ik mij inzonderheid zal beijveren
» om dezulken , welke de Militaire dienst
» trouweloos verlaten , op te sporen en in
» verzekerde bewaring te doen nemen , en
» dat ik mij voorts in allen opzigte overeen-
» komstig de Wet gedragen en alles aanwen-
» den zal , wat tot bevordering van de
» Militaire dienst , en de uitoefening der
» Militaire Justitie bij de Zee- en Land-
» magt strekken kan.”

REGISTER.

AANZEGGING des doods aan den gecondemneerde.
art. 80.

ADVOCaat-FISKAAL voor de Zee- en Landmagt behoort
bij 't Hoog Militair Gerechtshof. *art. 1.*

— mag den President, Leden of Griffier niet tot
in den vierden graad bestaan. *art. 5.*

— moet Meester in de Regten zijn. *ald.*

— wordt door den Vorst aangesteld voor zijn
leven. *art. 7.*

— vervolgt de misdrijven bij het Hoog Militair
Gerechtshof. *art. 84.*

— heeft toezigt over de behandeling der zaken
bij de Krijgsraden. *art. 85.*

— zijne verdere verpligtingen. *art. 86, 87,*
88, 90, 91.

— mag niet bij de deliberatiën tegenwoordig
zijn. *art. 89.*

— mag geene giften aannemen. *art. 92, 93, 94.*

— mag omtrent bloedverwanten zijn' post niet
uitoefenen. *art. 95.*

APPEL (Regt van). *art. 65.*

AUDITEUR-MILITAIR kan door het Hof gecorrigeerd en gesuspendeerd worden. *art.* 59, 60, 116.

— staat ter eerster Instantie voor het Hof te regt. *art.* 51.

BETREKKINGEN van bloedverwantschap der Leden onderling; voorzieningen daaromtrent. *art.* 3, 18, 23, 24, 25, 27, 55, 95, 108.

BODEN of EXPLOICTEURS van het Hof. *art.* 150.

COMMISEN (Een der) ter Griffie vervangt den Griffier bij afwezigheid. *art.* 113.

COMMISSARISSEN tot de Rolle, benoemd door het Hof. *art.* 29.

— nemen de zaken waar, zoodat het werk van den Raad daardoor niet belet wordt. *art.* 30.

— hunne verdere werkzaamheden. *art.* 31, 32.

— moeten de volmagt van Praktizijns zien. *art.* 121.

— (Monster-) staan ter eerster Instantie voor het Hof te regt. *art.* 51.

DINGTALEN mogen niet gehouden worden zonder volmagt der Praktizijns. *art.* 121.

EED, door de Praktizijns af te leggen. *art.* 125.

— voor den President en Leden van het Hoog Militair Geregts-hof. *art.* 152.

— voor den Advocaat-Fisikaal der Zee- en Landmagt. *ald.*

— voor den Griffier. *ald.*

— voor den Provoost-Generaal der Zee- en Landmagt. *ald.*

EXECUTIE der vonnissen, door wien en waar te geschieden. *art.* 79, 83.

GECONDEMNEEDE in de kosten zich bezwaard achtende, dient de Advocaat-Fiscaal declaratie der kosten en memorie in. *art.* 126.

GEREGTSHOF (Hoog Militair), uit hoeveel Leden bestaande. *art.* 1.

— oefent regt uit in naam van den Souvereinen Vorst. *art.* 47.

— heeft Jurisdicctie over alle Militairen, in hoeverre. *art.* 48.

— wie voor hetzelfde te regt staan. *art.* 50, 51, 52, 53, 54.

— oordeelt bij hooger beroep over alle gewijsden, en heeft de approbatie der vonnissen van Krijgsraden. *art.* 55, 56, 57, 58, 61.

— onderzoekt de Rapporten van Kommandanten. *art.* 65—72.

GESCHENKEN (Voorzieningen tegen het nemen van). *art.* 19, 20, 21, 92, 93, 94, 95, 110, 111.

GEVANGEN- of PROVOOSTHUIZEN staan onder het opperbewind en gezag van het Hoog Militair Gerechtshof. *art.* 114.

— het Hof moet onderzoek doen naar de aldaar gedetineerden. *art.* 115, 116.

- GRIFFIER mag den President , Leden en Advocaat-Fisikaal niet tot in den vierden graad bestaan. *art. 3.*
- moet Meester in de Regten en 25 jaren oud zijn. *art. 2.*
- wordt door den Vorst aangesteld voor zijn leven. *art. 7.*
- moet altijd bij de Vergadering van den Raad tegenwoordig zijn. *art. 102.*
- zijne verplichtingen buiten de Vergaderingen. *art. 103, 104, 105.*
- voorschriften wegens de uitoefening zijner functiën. *art. 106, 107.*
- mag omtrent bloedverwanten zijn' post niet uitoefenen. *art. 108, 109.*
- mag geene giften aannemen. *art. 110, 111.*
- hoe vervangen bij afwezigheid. *art. 113.*
- IMPOSITIËN (Wegens) blijven de Militairen aan den burgerlijken Regter onderworpen. *art. 48.*
- JURISDICTIE van het Hof over alle Militairen. *ald.*
- van het Hof, uitgeoefend over het geheele gebied van den Staat. *art. 49.*
- KAMERBEWAARDER van het Hof. *art. 130.*
- KOMMANDANTEN , hunne Rapporten staan ter beoordeeling van het Hof. *art. 65, 66, 67.*
- kunnen door het Hof in persoon onthoden worden. *art. 68, 69.*
- kunnen door hetzelfde onder provisionele civile bewaring gesteld worden. *art. 75.*

KRIJGSRADEN (Het Hof beoordeelt de gewijsden van).
art. 55.

—— (Het Hof heeft de approbatie der vonnissen van). *art. 56, 57, 58, 61.*

LANDMAGT (Officieren der) staan voor het Hof te regt.
art. 51.

LEDEN van het Hoog Militair Gerechtshof. (Zie OFFICIEREN
EN REGTSGELEERDE LEDEN.)

LEERAARS, bij den gecondemneerde toe te laten. *art.*
81, 82.

LOODSEN staan als zoodanig ter eerster Instantie
te regt voor het Hoog Militair Gerechtshof. *art. 50.*

MILITAIRES (Alle) staan onder de Jurisdictie van het
Hoog Militair Gerechtshof. *art. 48.*

—— die zich ter purge stellen, staan voor het
Hof ter eerster Instantie te regt. *art. 52.*

—— die gemeenschappelijk met burgerlijke perso-
nen een commun delict hebben gepleegd, staan
niet onder de Judicature van het Hof. *art. 54.*

OFFICIEREN van de Zeemagt (Drie) Leden van het Hoog
Militair Gerechtshof. *art. 4.*

—— van de Landmagt (Drie) Leden van het-
zelfde. *ald.*

—— hunne ancienneteit in de dienst of rang niet
medegerekend bij de volgorde der zitting. *art. 8.*

Zie verder REGTSGELEERDE LEDEN, ZEE- EN LANDMAGT.

PEONEN (Gegraduëerde) aan te stellen, om den post van Advocaat-Fisikaal, bij verhindering of vacature, waar te nemen. *art.* 96.

PLEIDOOIJEN, gehouden met opene deuren. *art.* 43.

PRAKTIJZIJNS bij het Hof, alle gegraduëerde Meesters in de Regten daartoe admissibel. *art.* 118, 119.

— het Hof kan ook ongegraduëerde Praktizijns aannemen. *art.* 120.

— mogen geene dingtalen houden zonder volmagt. *art.* 121.

— het Hof voegt een' Praktizijn toe aan onvermogenden. *art.* 122.

— houden zich omtrent hun salaris aan het te arresteren Reglement. *art.* 123.

— staan onder contrôle van het Hof. *art.* 124.

— doen den Eed bij hunne admissie. *art.* 125.

PRESIDENT van het Hoog Militair Geregts-hof. *art.* 4.

— mag de Leden, den Advocaat-Fisikaal en Griffier niet tot in den vierden graad bestaan, en aan Partijen niet nader dan in den zesden. *art.* 3, 18.

— mag geene geschenken aannemen. *art.* 19, 20, 21.

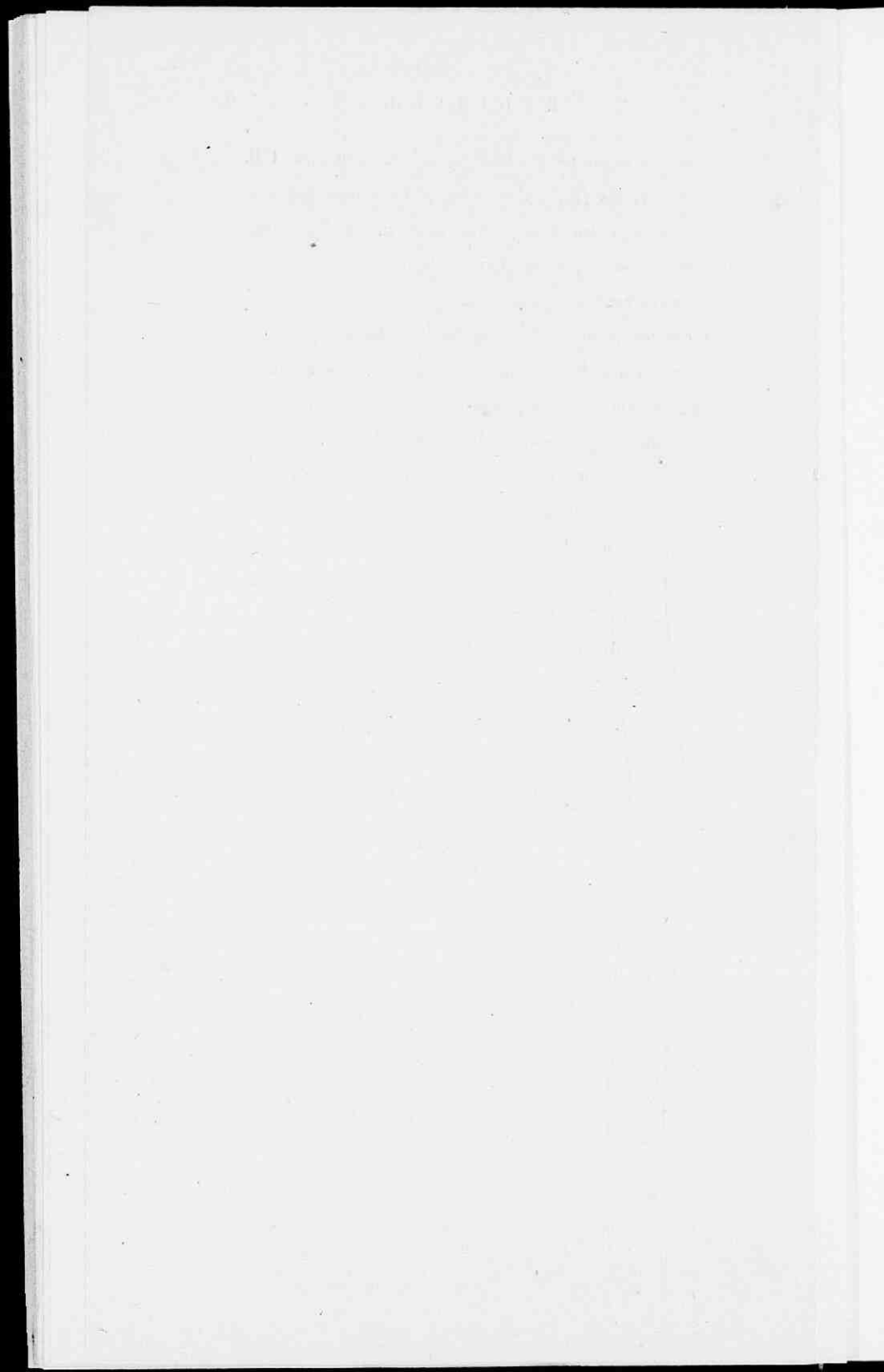
— moet altijd een Regtsgeleerde zijn. *art.* 6.

— wordt voor zijn leven aangesteld. *art.* 7.

— mag buitengewone Vergaderingen beleggen. *art.* 11.

— zijne verplichtingen. *art.* 14, 15, 16, 22, 38.

- PRESIDENT benoemt eenen Rapporteur. *art.* 33.
 ——— maakt de conclusie op, en hoedanig. *art.* 42.
 ——— moet orde en stilte handhaven. *art.* 44.
- PROVOCURER, die den Advocaat-Fiscaal bedient, geniet zes honderd gulden 's jaars. *art.* 99.
- PROVOOST-GENERAAL, ter assistentie van den Advocaat-Fiscaal. *art.* 100.
 ——— ter Zee en te Land, staat ter eerster Instantie voor het Hof te regt. *art.* 50, 57.
 ——— executeert 's Hof's sententiën. *art.* 79.
- RAPPORTEN der Kommandanten staan ten onderzoeke van het Hof. *art.* 65, 66.
- RAPPORTEUR, zijne verplichtingen. *art.* 33, 34, 35, 41.
- REGTSGELEERDE LEDEN van het Hoog Militair Geregts-hof moeten Meesters in de Regten zijn. *art.* 2.
 ——— moeten 30 jaren oud zijn. *ald.*
 ——— mogen elkander, of den Advocaat-Fiscaal en Griffier, niet tot in den vierden graad van bloedverwantschap bestaan. *art.* 3.
 ——— moeten, bij de aanvaarding hunner posten, afstand doen van andere bedieningen. *art.* 4.
 ——— mogen geene andere commissiën op zich nemen. *art.* 5.
 ——— worden door den Vorst aangesteld voor hun leven. *art.* 7.
 ——— volgërde hunner zitting. *art.* 8.
 ——— (Het oudste der) vervangt den President. *art.* 13.

C 4229

en

C 4764

C 4765

} 21/1/1900

